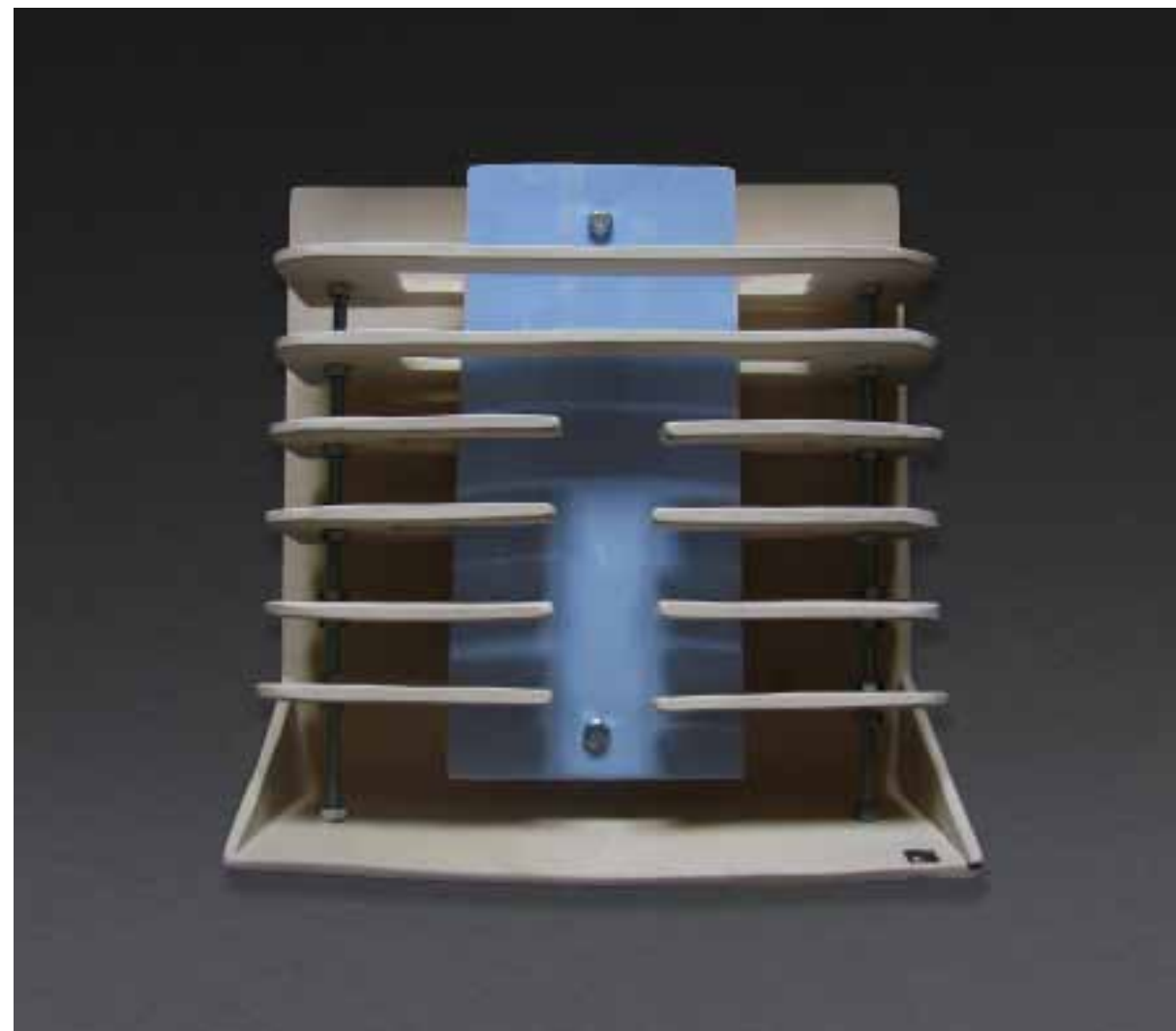

Валентина Савић
детал

Valentina Savić
detail

Евгенија Портној
Генератор

Evgenija Portnoj
Generator

Валентина Савић
Valentina Savić

102

инсталација **Executive board**, 2012.
Техника: ливена каменина, енгоба
Димензије променљиве, 52 x 17 cm

installation **Executive board**, 2012.
Technique, cast stoneware, engobe
Dimensions variable, 52 x 17 cm

Валентина Савић – попут једног броја интернационалних керамичара, који су у деведесетим годинама прошлог века ушли у подручје *вајарства и дизајна*, и поново повезали елементе неких великих уметничких праваца, као што су дадаизам, надреализам, поп-арт, нови реализам, концептуална уметност – ступила је на београдску уметничку сцену почетком новог миленијума. Околности које су биле битне за њен уметнички развој – оно што ју је одредило – били су посета Далијевом музеју у Фигуересу, студијски боравак у Паризу, златни пресек Акропоља.

Идеју за креативни израз бележи, а затим је разрађује и анализира више месеци, или година, док не дође право време за реализацију, и то је тренутак кад се сви елементи почетне идеје нађу на једном месту, склопе и добију своје оправдање. Сама реализација потом одвија се брзо. У процесу стварања, идеја рада се своди на дуготрајну визуелизацију коју спроводи у различитим медијима: метал, дрво, пластика, перформанс, видео, плакат.

Вишегодишња концептуална истраживања и интердисциплинарна разматрања различитих уметничких феномена допринос су Валентине Савић новом позиционирању жена уметница које су својим деловањем у оквиру различитих културних и уметничких области постале видљиве, рушећи стереотипе грађанске идеологије успостављене „природно” подељеним идентитетима мушкарца и жене. Другим речима, Валентина Савић је својим јасним уметничким и теоријски образложеним ставом уједно, како би написала Марина Гржинић, *знак и икона* нове београдске керамичке сцене. Жена као знак, истиче Гриселда Полок, означава друштвени поредак; ако се знак, каже она, погрешно употребљава, може да угрози постојећи поредак. „Ова формулација нам дозвољава да истовремено препознамо средишњост и критичку важност репрезентације жене у патријархалној

Valentina Savić belongs to a number of international ceramists who, during 1990's, entered the realm of sculpture and design and re-bounded the elements of certain major art movements, such as Dadaism, surrealism, pop art, new realism, conceptual art, entered Belgrade art scene at the beginning of the new millennium. The circumstances that were essential for her artistic growth, what defined her, were a visit to Dali's museum in Figueras, her specialization in Paris, the golden mean at Acropolis.

She notes down, and then works out and analyzes her ideas for months, or for years, until the right time comes for their materialization, that is the moment in which the first ideas get together, fit into one another and gain their justification. The realization itself happens quickly. In the process of creation the conception of the work is reduced to longer lasting media: metal, wood, plastic, performance, video, poster.

The year-long conceptual experimentation with, and interdisciplinary contemplation of various art phenomena represent Valentina Savić's contribution to new positioning of female artists who, with their actions in various cultural and artistic regions became visible, tearing down stereotypes of civic ideology established by the "naturally" divided identities of man and woman. In other words, Valentina Savić is, with her clear artistic and theoretically argued attitude, both *sign* and *icon* of new Belgrade ceramic scene, as Marina Gržinić wrote. Women as a sign, as noted by Griselda Pollock, defines social order, if the sign is, she wrote, wrongly used it can threaten the established order. "This formulation enables us to recognize, at the same time, the centrality and the critical value of the representation of woman in patriarchal culture",¹ and allows the insight into the radical potential of its analysis and subversion.

култури”¹ и омогућава увид у радикални потенцијал њене анализе и субверзије.

Идејно промишљен радикални заокрет у стваралаштву Валентине Савић десио се на њеној самосталној концептуалној мултимедијалној изложби 2003. Уметница је овде изложила порцеланску скулптуру *Коцка* или *Валентина*, која се састоји од мултиплицираних коцки чије просторе местимично испуњава отисцима сопствених делова тела изведеним у порцелану. Скулптура *Коцка* тако за њу постаје истовремено симбол и питање властитог идентитета, и рушења границе између приватног и јавног простора. Чином излагања делова тела она покушава да означи приватни лични простор. Константна дијалектика између приватног и јавног, унутрашњег и спољашњег, која започиње овим радом, постаће једна од главних карактеристика њених каснијих уметничких истраживања.

На магистарској изложби *Савремени орнамент и керамика* у Културном центру *Дистрикт*, која је функционисала у оквиру Музеја примењене уметности (2007), приказана је софистицирана порцеланска просторна инсталација у којој се В. Савић бави темом истраживања орнамента у архитектонском, уметничком и феноменолошком смислу. Инсталација обухвата следеће појединачне скулптуре: *Коцка*, *Прозор*, *Капија* и *Центар*. Овим радовима и разрадом постмодерне теме савременог орнамента В. Савић смело улази у простор „вајарства и дизајна”.

Убрзо након ове изложбе дошло је до великог преокрета у њеном раду. У циклусу радова под називом *Конзумација* она почиње да истражује наш однос према потрошњи, и могућности конзумације у савременом друштву. Шта је све понуђено – *Гудријера* (сл. кат. бр.), допуштено – *Млеко* (сл.) и наметнуто – *Executive board* (сл. бр.) савременом човеку да користи, уз преиспитивање вредности из перспективе савременог друштва.

The conceptually conceived radical turn in Valentina Savić's work happened at their individual conceptual multimedia exhibition in 2003. There she exhibited porcelain sculpture *Cube* or *Valentina* which is composed of multiplied cubes whose spaces she fills with the prints of her own body's parts made in porcelain. The sculpture *Cube* thus became for her at the same time a symbol and question of her own identity, and breaking the boundaries between private and public space. In exhibiting the parts of her body she tried to mark the private personal space. The constant dialectic between the personal and the public, the interior and exterior which begins with this work will become one of the main characteristic of her later artistic research.

At her MA exhibition *The Contemporary Ornaments and Ceramics* in Cultural center *District*, which functioned in Museum of Applied Art (2007), she showed a sophisticated porcelain installation in which Valentina Savić dealt with ornament in architectural, artistic and phenomenal senses. The installation comprises individual sculptures: *Cube*, *Window*, *Gate* and *Center*. With these works and with the her careful consideration of the postmodern treatment of the contemporary ornament, the artist boldly enters the realms of "sculpture and design".

Soon after this exhibition, there came a huge turn in her work. In the cycle titled *Consumation*, she begun to explore our relationship towards expenditure, and the possibility of consumerism in the contemporary society. What is offered at the market – *Powder Case* (Fig. No.... Cat. No.....), what is allowed – *Milk* (Fig. No.), and what is imposed on – *Skittles* (Fig. No.....) the contemporary human being to use, followed by questioning of the value from the perspective of the contemporary society.

инсталација **Executive board**, 2012.
Техника: ливена каменина, енгоба
Димензије променљиве, 52 x 17 cm

installation **Executive board**, 2012.
Technique, cast stoneware, engobe
Dimensions variable, 52 x 17 cm

инсталација **Powder tractate**, 2011.
Техника: фина каменина,
транспарентна глазура, стакло, пудер
Димензије 100 x 25 x 35 cm
МПУ инв. бр. 23852

installation **Powder Tractate**, 2011
Technique, fine stoneware, transparent
glaze, glass, powder,
dimesions 100 x 25 x 35 cm
MAA Inv. No. 23852

претходне стране
инсталација Млеко, 2009.
Техника, фина каменина и дрво
Димензије, 300x 50 x 50cm

previous pages
installation Milk, 2009.
Technique, fine stoneware and wood
Dimensions, 300cm x 50cm x 50cm

PROVERITI LEGENDU ZA OVAJ
SEGMENT KOJI SE SAD NE NALAZI
U INSTALACIJI MLEKO

PROVERITI LEGENDU ZA OVAJ
SEGMENT KOJI SE SAD NE NALAZI
U INSTALACIJI MLEKO

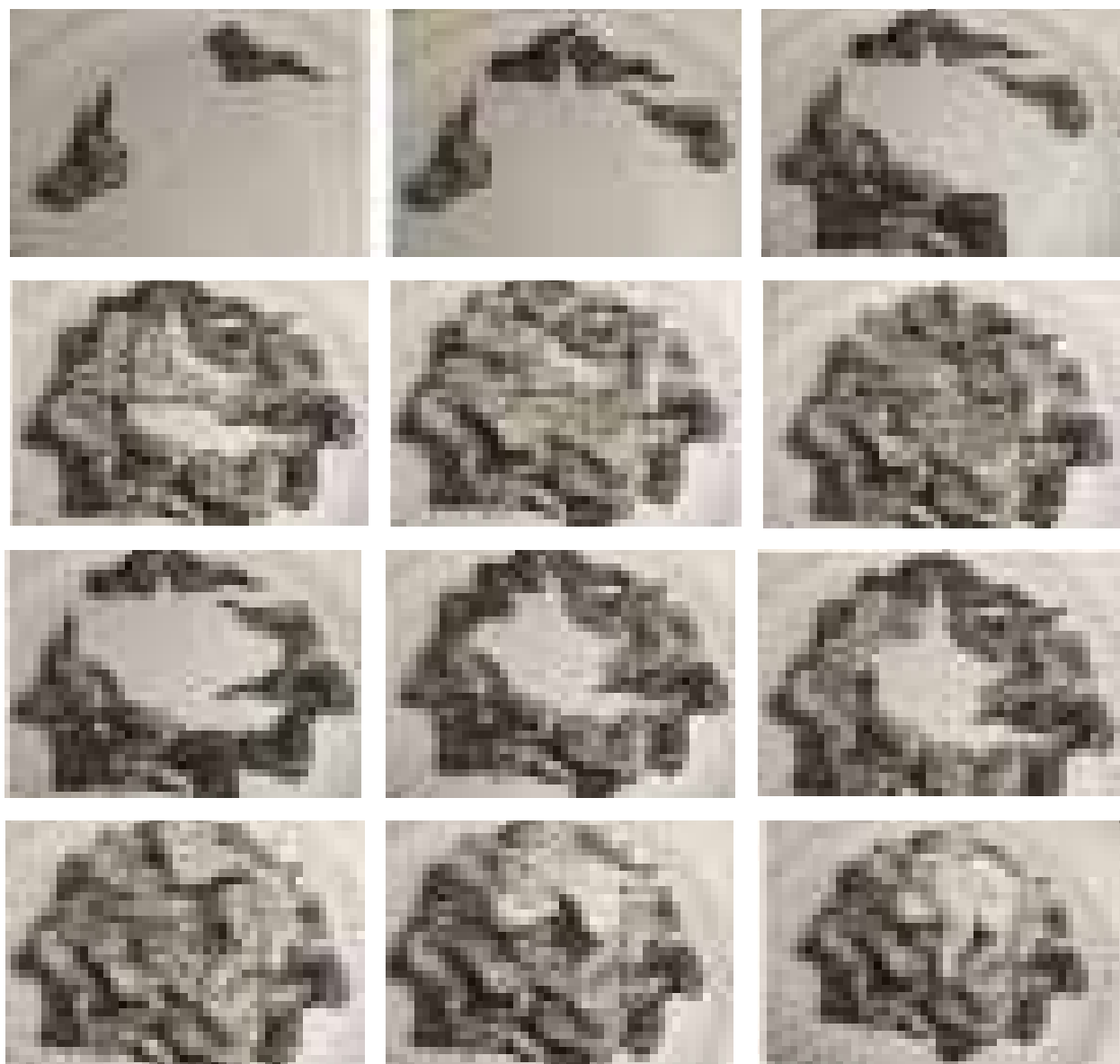

инсталација **Млеко**, 2009, детаљи,
Техника, фина каменина и дрво
Димензије, 300x 50 x 50cm

installation **Milk**, 2009, details
Technique, fine stoneware and wood
Dimensions, 300cm x 50cm x 50cm

Инсталација *Wings of Desire* из колекције Музеја (2011, сл. инв. бр.) откупљена је са изложбе *16. бијенала керамике Београд* (2011), и припада циклусу радова под називом *Конзумација*. Израђена је у порцелану и декорисана је црном енгобом и транспарентном глазуром. Композицију рада формирају два штампана форекс кружно сечена тањира и 30 порцеланских делова. На првом тањиру се налази 28 порцеланских крила, енгобираних, црном енгобом, различитих нијанси – од црне, тамносиве и светлосиве до беле. Делови композиције су поређани у форми купе, од најтамнијих на дну, сиве у средини, до белих на врху. На другом тањиру су постављене две порцеланске дојке, глазиране транспарентном глазуром на врху. Сви порцелански делови урађени су техником квечовања из калуца. Калуци су урађени на реалним објектима, и не могу се поновити. Рад је излаган на *Бијеналу керамике Манисес*, у Шпанији, 2011, и на *Бијеналу керамике Београд*, 2011.

Концепт рада *Wings of Desire* може се различито ишчитавати, а основна идеја бави се односом уметности и злочина, који се догодио 11. јуна 1981. године у Француској.

Исти злочин инспирисао је групу *Стренглерс* (Stranglers) у песми *La folie*, коју су генерације из осамдесетих година XX века веома волеле. И како сама В. Савић истиче: „И ми уметници смо део наметнутих информација и слика које складиштимо и мислимо да претварамо друштвене слике у личне архетипове”. Са друге стране, рад се може ишчитавати и као део њених субверзивних радова из циклуса *Млеко* и *Пудријера*.

Назив рада *Wings of Desire* – преузет је оригинални назив филма Вима Вендерса, који је код нас преведен као *Небо над Берлином* – пружа нам и могућност сасвим другачијих ишчитавача, која сежу у поље људске духовности, а у овом раду има и нов смисао који се јасно очитаву у поднаслову *Angelopathie*, који обухвата и преиспитивање теме светог, духовне чистоће и грехова. Ако

Installation *Wings of Desire* from the Museum's collection (2011, Fig. No... Inv. No.....), purchased at the *16th Ceramics Biennial Belgrade* (2011), belongs to the cycle titled *Consumation*. It was made in porcelain and was decorated with black engobe and transparent glaze. Its composition consists of two printed forex round plates and 30 porcelain parts. The first plate carries 28 porcelain wings, in black engobe, in various nuances – from black, to dark and light gray, to white. Parts of the composition are lined in such way to form a cone, from the darkest hues at the bottom, to grey in the middle and white on top. On the other plate there are two porcelain breasts, with transparent glaze on top of them. Each porcelain part is molded: the molds of real objects were made and they cannot be repeated. This work was exhibited at *The Ceramic Biennial Manises*, in Spain, 2011, and at *The Ceramic Biennial Belgrade*, 2011.

The concept of the *Wings of Desire* can be read in various ways, and the main idea was about the relationship between art and crime which occurred on June 11, 1981, in France.

The same crime inspired the *Stranglers* for their song *La folie* loved by the generations of 1980's. As Valentina Savić notes herself, "We artists are also part of the imposed information and images which we store and think that we transform the social images into personal archetypes." On the other hand, the work can be read as well as a part of her subversive creations from cycles *Milk* and *Powder Case*.

The title of *Wings of Desire* originates from Wim Wenders' film *Wings of Desire*, and it allows us to read it in various ways, which enter the field of human spirituality, and in this work it takes over also a new sense that is clearly reflected in the subtitle *Angelopathie*, which also reflects upon the subject of the *sacred*, spiritual purity and *sins*. If it is, however, looked at from the positions of the initial information, the work is disturbing,

инсталација **Wing of desire**, 2011.
Техника: порцелан, енгоба,
транспарентна глазура,
штампа на форексу
Димензије 180 x 80 x 35 cm
МПУ инв. бр. 23851

installation **Wings of Desire**, 2011.
Technique, porcelain, engobe,
transparent glaze, printing on forex
Dimensions, 180 x 80 x 35 cm
MAA Inv. No. 23851

се, међутим, посматра са позиција почетне информације, рад је узнемирујући и пред нама отвара безброј егзистенцијалних питања и преиспитивања.

Оно што би било пресудно у оцени и позиционирању иконишне инсталације *Wings of Desire* је врхунска вештина уметнице у техничкој реализацији идејне замисли самог рада. Овим делом Валентина Савић улази у круг уметника попут парадигматских италијанских керамичара Бертоција и Казонија, чија „прецизна техника није пасивна и изразито је у функцији стварања јасног уметничког израза и прецизног исказивања одређених идеја.”²

and it opens innumerable existential questions and revision.

The crucial point in our marking and positioning of the iconic installation *Wings of Desire* is the top-level craft of the artist in technical realization of the concept of the work. This work by Valentina Savić enters the circle of artists such as paradigmatic Italian ceramists Bertozzi and Casoni, whose “technical precision is not passive and its expressly in the function of creation of clear artistic expression and precise expression of certain ideas.”²

1 Grizelda Polok, „Viđenje, glas i moć: feministička istorija umetnosti i marksizma”, ProFemina, Beograd, 41/42, leto/jesen 2005 – zima/proleće 2006, 282.

2 Franko Bertoni, „Bertoci i Kazoni: izvodački perfekcionizam u službi sumnje”, Zbornik MPU, Beograd, 2010, 151; Rolando Giovanni, “Bertozzi and Casoni Living Ceramics”, Ceramics: Art and Perception, issue 82, 2010, 64-66.

1 Grizelda Polok, “Viđenje, glas i moć, feministička istorija umetnosti i marksizma”, ProFemina, Beograd, 41/42, leto/jesen 2005 – zima/proleće 2006, 282.

2 Franko Bertoni, “Bertoci i Kazoni: izvodački perfekcionizam u službi sumnje”, Zbornik MPU, Beograd 2010, 151; Rolando Giovanni, “Bertozzi and Casoni Living Ceramics”, Ceramics: Art and Perception, issue 82, 2010, 64

